

Mūzeja gariņš stāsta

25. Mūzeja grāmatu veikalā

Atceros, kā savā laikā vēl vecajā namā pie Mūzeja grāmatu galda, toreiz bija pareizāk teikt – grāmatu plaukta, piestāja Saeimas deputāts Jānis Lagzdiņš. Gribot apskatīties, vai kas jauns. Te esot labākais grāmatu klāsts par okupācijas tēmu Rīgā. Domāju, ka tas nav daudz mainījies. Mūzeja pagaidu telpās grāmatu veikalam sava istaba, kur plaukti un galdi pilni. Lielākā tiesa latviski, bet ir arī angļiski, vāciski, krieviski. Veikalā pārdod arī Mūzeja Audiovizuālās krātuves vērtīgās dokumentālās filmas.

Taču šis tas ir mainījies gan. Uzticīgo, ilggadīgo grāmatu veikaliņa vadītāju Edīti Uzticu vairs nesastopu. Esot pienācis laiks beidzot aiziet pēcpensijas pensijā. Viņas vietā tagad saimnieko Alise Buligina. Īsta Alise Grāmatzemē, man liekas. Tāda noteiktu būs vajadzīga, kad Nākotnes Nama vestibilā būs jāiekārto jau lielāks grāmatu un suvenīru veikals. Nejauši iznāca ielidot kādā sanāksmē, kur jau sprieda par jauniem suvenīriem. Tātad būs.

Veikalā arī tagad piestāj cilvēki, kas interesējas par vēsturi un vēlas nopirkt grāmatas drusku lētāk nekā lielajos veikalos. Jau pašos Mūzeja sākuma gados tika lemts, ka grāmatu veikalam svarīgi dot iespēju gūt papildināt zināšanas, ne gūt lielu peļņu. Bet tagad grāmatas un filmas var nopirkt arī tīmeklī ar pāris klikšķiem. Skatos klāstā – tur pat jaunākie vēsturiskie romāni un vēsturnieku darbi, arī Mūzeja vēsturnieku Ulža Neiburga un Kārļa Dambīša grāmatas. Arī paša Mūzeja paša jaunākie izdevumi. Ieskatīties Richarda Pēterona un Kristīnes Čakstiņas *Piemīņas vietu ceļvedī pa Rīgu un apkārtni* ir kā ceļot pa Rīgas un Latvijas vēsturi pēdējo 100 gadu laikā, turklāt pa vietām, kuŗas ne visi pazīst. Man pašam patīk pa šīm vietām palidināties un aprunāties ar pieminēto gariem. No jaunākajām filmām pieprasīta esot Andra Feldmaņa filma *Zedelgemu* par latviešu leģionāriem gūstā, kur rudenī atklās pieminekli.

Mūzeja lielā ilustrētā Latvijas vēstures grāmata pirms gada iznāca vācu valodā. Tā ir daudz plašāka par divvalodīgo latviešu un angļu valodas izdevumu, ko vēl var iegādāties. Taču uz 18. novembri sola jaunu izdevumu latviešu valodā. Palasos, un tur man patīk "Padomju vēstures stundas," citāti no 1986. gadā izdotās *Latvijas PSR vēstures*. Te var mācīties, kā okupācijas laikā sagrozīja vēsturi. Stundas būšot arī latviskajā izdevumā. Tā par trimdu tur teikts: "Daļa Latvijas buržuāzijas, it īpaši ekstrēmistiskie nacionālisti, kas visuzticamāk bija kalpojuši latviešu tautas nīknākajiem ienaidniekiem vācu fašistiskajiem okupantiem, kara beigu posmā aizbēga uz ārzemēm. Rietumos tie sev ātri atrada jaunus saimniekus – ASV un citu zemju imperiālistus." Liekas *fake news*, viltus ziņas. Bet grāmatas beigās ir pašas lielākās no tām: "Visa līdzšinējā vēsturiskā pieredze liecina, ka latviešu tautas panākumu pamats ir visu Padomju Savienības tautu sadarbība un savstarpēja palīdzība. Varenās daudzniecīgu Padomju valsts sastāvā, padomju tautu brālīgajā saimē Latvijai un latviešu tautai ir garantēta nākotne: vēl straujāk attīstīsies tās ekonomika un nacionālā kultūra, celsies materiālā labklājība, republika sekmīgi virzīsies pa komunisma celtniecības ceļu." Jau pēc gada tas ceļš kļūva grumbuļains un drīz neizbraucams, bet latviešu tauta uz priekšu virzījās pa jauno neatkarības ceļu ... Es nepacietīgi gaidu, kad jaunā grāmata būs grāmatu veikalā.

**Grāmatas un filmas var iegādāties tīmeklī:
<http://okupacijasmuzejs.lv/lv/veikals/gramatas/>
<http://okupacijasmuzejs.lv/lv/veikals/filmas/>**

Mūzeja okupācijas vēstures grāmatas jaunajam latviskajam izdevumam dāsns ziedotājs sagādājis nepieciešamos līdzekļus ar vēlējumu katram vēstures skolotājam dāvēt pa grāmatai. Mūzeja Izglītības nodaļa palīdzēs līdz ar dāvinājumu skolotājiem sniegt metodiskus padomus grāmatas lietošanai skolās.

Mērķa ziedojumus Mūzeja darbam ASV var sūtīt: Latvijas Okupācijas muzeja atbalsta grupai: Čeki rakstāmi OMFA ar mērķa norādi un sūtāmi Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm.

Ar ziedojumu nodrošināts publicitātes projekts